

Zadeva C-134/23

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

7. marec 2023

Predložitveno sodišče:

Symvoulío tis Epikrateias (državni svet, Grčija)

Datum predložitvene odločbe:

3. februar 2023

Tožeci stranki:

Somateio „Elliniko Symvoulío gia tous Prosfyges“

Astiki Mi Kerdoskopiki Etaireia „Ypostirixi Prosfygon sto Aigaió“

Toženi stranki:

Ypourgos Exoterikon (minister za zunanje zadeve)

Ypourgos Metanastefsis kai Asylou (minister za priseljevanje in azil)

Predmet postopka v glavni stvari

Tožba za razglasitev ničnosti medministrske uredbe o vzpostavitvi nacionalnega seznama varnih tretjih držav, na katerem je Turčija navedena kot varna tretja država za prosilce za mednarodno zaščito, ki prihajajo iz Sirije, Afganistana, Pakistana, Bangladeša in Somalije.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Predlog za sprejetje predhodne odločbe je vložen na podlagi člena 267 PDEU in se nanaša na razlago člena 38 Direktive 2013/32.

Vprašanje za predhodno odločanje

Ali je treba člen 38 Direktive 2013/32/EU v povezavi s členom 18 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah razlagati tako, da

(1) nasprotuje nacionalni (podzakonski) ureditvi, na podlagi katere je kot država, ki se za določene kategorije prosilcev za mednarodno zaščito šteje za varno, označena tretja država, ki je sicer prevzela pravno obveznost, v skladu s katero dopušča ponovni sprejem teh kategorij prosilcev za mednarodno zaščito na svoje ozemlje, vendar ponovnega sprejema teh kategorij prosilcev za mednarodno zaščito dejansko že dolgo (v obravnavani zadevi več kot 20 mesecev) ne omogoča, pri čemer pa ni bilo preučeno, ali obstaja možnost, da bi ta država v bližnji prihodnosti spremenila svoje stališče;

ali tako, da

(2) ponovni sprejem v tretjo državo ni kumulativni pogoj, ki mora biti izpolnjen za sprejetje nacionalnega (podzakonskega) akta, s katerim se tretja država označi kot država, ki se za določene kategorije prosilcev za mednarodno zaščito na splošno šteje za varno, ampak je kumulativni pogoj za sprejetje posamičnega akta, s katerim se konkretna prošnja za mednarodno zaščito zaradi razloga v zvezi z obstojem „varne tretje države“ zavrže kot nedopustna;

ali tako, da

(3) je ponovni sprejem v „varno tretjo državo“ vprašanje, ki ga je treba obravnavati šele ob izvršitvi odločbe, če odločba o zavrženju prošnje za mednarodno zaščito temelji na razlogu v zvezi z „varno tretjo državo“?

Navedene določbe mednarodnega prava

Ženevska konvencija o statusu beguncev, podpisana v Ženevi 28. julija 1951 (*Recueil des traités des Nations unies*, zvezek 189, str. 150, št. 2545 (1954)), ki je začela veljati 22. aprila 1954, kakor je bila spremenjena s Protokolom o statusu beguncev, ki je bil sklenjen v New Yorku 31. januarja 1967 in je začel veljati 4. oktobra 1967: člena 1 in 33

Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisana v Rimu 4. novembra 1950: člen 3

Konvencija proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju, ki je bila podpisana 10. decembra 1984 v New Yorku in je začela veljati 26. junija 1987: člen 3

Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah, ki ga je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela 16. decembra 1966 in je začel veljati 23. marca 1976: člen 7

Navedene določbe prava Unije in sodna praksa Sodišča Evropske unije

Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL 2011, L 337, str. 9): zlasti člena 4 in 21

Direktiva 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (prenovitev) (UL 2013, L 180, str. 60): uvodne izjave 18, 34, 44, 46 do 48 in 50, členi 31(2), 33, 35, 38 in 39

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina): člena 18 in 19(2)

Sodbe Sodišča z dne 19. marca 2020, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tomba)* (C-564/18, EU:C:2020:218); z dne 14. maja 2019, *M in X* (Preklic statusa begunca) (C-391/16, C-77/17 in C-78/17, EU:C:2019:403); z dne 13. septembra 2018, *Ahmed* (C-369/17, EU:C:2018:713); z dne 26. februarja 2015, *Shepherd* (C-472/13, EU:C:2015:117); z dne 7. novembra 2013, *X in drugi* (od C-199/12 do C-201/12, EU:C:2013:720), in z dne 21. decembra 2011, *NS* (C-411/10 in C-493/10, EU:C:2011:865)

Navedene določbe nacionalnega prava

Zakon št. 4375/2016 o organizaciji in delovanju službe za azil, pritožbenega organa ter službe za sprejem in identifikacijo, ustanovitvi generalnega sekretariata za sprejem ter prilagoditvi grške zakonodaje določbam Direktive [2013/32/EU], določbam o zaposlovanju upravičencev do mednarodne zaščite in drugim določbam (FEK A' 51/3.4.2016 in popravek v A' 57/6.4.2016).

Zakon št. 4636/2019 o mednarodni zaščiti in drugih določbah (FEK A' 169/1.11.2019), kakor je bil spremenjen z zakonom št. 4686/2020 o izboljšanju zakonodaje na področju priseljevanja ter spremembi določb zakonov št. 4636/2019 (A' 169), št. 4375/2016 (A' 51), št. 4251/2014 (A' 80) in drugih določb (FEK A' 96/12.5.2020) (člena 16 in 61): členi od 2 do 38, členi od 83 do 86 in člen 92(1)

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Namestnik ministra, pristojnega za zunanje zadeve, in minister, pristojen za priseljevanje in azil, sta 3. junija 2021 v skladu s členom 86 zakona št. 4636/2019, zlasti z odstavkoma 2 in 3 tega člena, ter na podlagi priporočila, ki ga je direktor službe za azil izdal 14. maja 2021, sprejela medministrsko uredbo št. 42799, naslovljeno „Določitev tretjih držav, označenih za varne, in vzpostavitev

nacionalnega seznama, kot je opredeljen v členu 86 zakona št. 4636/2019 (A' 169)“ (FEK B' 2425/7.6.2021), s katero je bila sprejeta odločitev o „vzpostavitvi nacionalnega seznama varnih tretjih držav, vključno s Turčijo, ki v skladu z določbami člena 86 zakona št. 4636/2019 veljajo za varne tretje države“ za prosilce za mednarodno zaščito, ki prihajajo iz Sirije, Afganistana, Pakistana, Bangladeša in Somalije.

- 2 Tožeči stranki, to sta Somateio „Elliniko Symvoulío gia tous Prosfyges“ (združenje „Grški svet za begunce“) in Astiki Mi Kerdoskopiki Etaireia „Ypostirixi Prosfygon sto Aigaio“ (neprofitna organizacija „Podpora beguncem na območju Egejskega morja“), sta 7. oktobra 2021 vložili tožbo za razglasitev ničnosti navedene medministrske uredbe.
- 3 Na podlagi novega priporočila, ki ga je direktor službe za azil izdal 7. decembra 2021, ter pregleda in posodobitve podatkov, na katerih je temeljila sporna medministrska uredba, sta zadevna ministra 15. decembra 2021 v skladu z istimi določbami zakona št. 4636/2019 sprejela novo medministrsko uredbo št. 458568, naslovljeno „Sprememba in dopolnitev medministrske uredbe št. 42799 z dne 3. junija 2021, ki sta jo sprejela minister, pristojen za zunanje zadeve, in minister, pristojen za priseljevanje in azil, o določitvi tretjih držav, označenih za varne, in vzpostavitvi nacionalnega seznama, kot je opredeljen v členu 86 zakona št. 4636/2019 (A' 169), (FEK B' 5949/16.12.2021)“, s katero je bila Turčija ponovno opredeljena kot ena od varnih tretjih držav za navedene kategorije prosilcev za mednarodno zaščito, to je za prosilce, ki prihajajo iz Sirije, Afganistana, Pakistana, Bangladeša in Somalije.
- 4 Tožeči stranki sta po sprejetju navedene uredbe 3. marca 2022 vložili „vlogo s predlogom za nadaljevanje postopka“, s katero sta predlagali, prvič, razglasitev ničnosti medministrske uredbe št. 458568 z dne 15. decembra 2021 v delu, v katerem je Turčija ponovno opredeljena kot varna tretja država za navedene prosilce za mednarodno zaščito, in, drugič, nadaljevanje postopka v zvezi z medministrsko uredbo, ki sta jo prvotno izpodbijali, ter razglasitev ničnosti tega akta.
- 5 Predložitveno sodišče, to je Symvoulío tis Epikrateias (državni svet, Grčija), ki obravnava to zadevo, je na občni seji odločilo, da je dopustna le tožba za razglasitev ničnosti medministrske uredbe z dne 15. decembra 2021 (v nadaljevanju: izpodbijana uredba).

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 6 Tožeči stranki v predlogu za razglasitev ničnosti trdita, da je sporna označitev Turčije za varno tretjo državo za vseh pet navedenih kategorij prosilcev za mednarodno zaščito v nasprotju s členom 86 (zlasti z odstavkom 5 tega člena) zakona št. 4636/2019 in s členom 38 (zlasti z odstavkom 4 tega člena) Direktive 2013/32 v povezavi z uvodno izjavo 44 te direktive, ker se, prvič, možnost ponovnega sprejema teh tujih državljanov v zadevno tretjo državo ne zagotavlja

„na podlagi mednarodnih sporazumov“ in, drugič, ker je iz predloženih dokazov razvidno, da glede na prakso, ki jo v zvezi s tem vidikom izvaja Turčija, ni več mogoče upravičeno pričakovati, da bo tem prosilcem za mednarodno zaščito dejansko omogočen ponovni sprejem v to državo. Tožeči stranki se v zvezi s tem sklicujeta na zadnje priporočilo službe za azil z dne 7. decembra 2021, na podlagi katerega je bila sprejeta izpodbijana uredba in v katerem je navedeno, da se „vračanje prosilcev iz Grčije v Turčijo od marca 2020 ne izvaja več“.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 7 Predložitveno sodišče najprej ugotavlja, da člen 35 Direktive 2013/32 (v povezavi s členom 85 zakona št. 4636/2019) določa, da se država za posameznega prosilca za mednarodno zaščito šteje za prvo državo azila, če je med drugim izpolnjen pogoj, da bo tujec, ki zaprosi za mednarodno zaščito, v to državo ponovno sprejet, medtem ko člen 38 navedene direktive, ki se nanaša na koncept varne tretje države, v odstavku 4 (v povezavi s členom 86(4) zakona št. 4636/2019) določa, da „[k]adar tretja država zadevnemu prosilcu ne dovoli vstopa na svoje ozemlje, države članice zagotovijo dostopnost postopka v skladu s temeljnimi načeli in jamstvi iz poglavja II [Direktive 2013/32]“, kar, povedano drugače, pomeni, da navedeni člen v tem primeru predvideva nadaljevanje postopka obravnavanja prošnje za mednarodno zaščito, za katero se je na podlagi določb v zvezi z varno tretjo državi pred tem štelo, da ni dopustna.
- 8 Predložitveno sodišče na podlagi navedenih določb ugotavlja, da iz besedila člena 38(4) v nasprotju s členom 35 Direktive, ki uporabo koncepta prve države azila pogojuje z možnostjo ponovnega sprejema tujca, ki zaprosi za mednarodno zaščito, v to državo, izhaja, da možnost sprejema ali ponovnega sprejema zadevnega tujca v tretjo državo ni pogoj za uporabo koncepta varne tretje države.
- 9 Predložitveno sodišče opozarja, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča pri razlagi določbe prava Evropske unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi sobesedilo in cilje, ki se uresničujejo z ureditvijo, katere del je (glej zlasti sodbo z dne 26. februarja 2019, Rimševič in ECB/Latvija, C-202/18 in C-238/18, EU:C:2019:139, točka 45).
- 10 Predložitveno sodišče, ki se sklicuje na sodbo z dne 29. julija 2019, Torubarov (C-556/17, EU:C:2019:626, točka 53), meni, da je treba določbe Direktive 2013/32, ki se nanašajo na nedopustne prošnje za mednarodno zaščito, tudi ob upoštevanju člena 18 Listine razlagati tako, da se daje prednost cilju, ki se uresničuje s to direktivo, to je zagotoviti, da se prošnje za mednarodno zaščito obravnavajo čim hitreje. Ta cilj izhaja iz besedila uvodne izjave 18 navedene direktive, v skladu s katero je „[v] interesu držav članic in prosilcev za mednarodno zaščito [...], da se o prošnjah za mednarodno zaščito odloči, kakor hitro je to mogoče“, in se odraža v številnih določbah te direktive, v skladu s katerimi morajo biti akti pristojnih nacionalnih organov v zvezi s postopkom obravnavanja prošenj za mednarodno

zaščito sprejeti „v najkrajšem možnem času“ (glej, med drugim, člen 31(2) Direktive 2013/32).

- 11 Natančneje, s tega vidika je treba člen 38 Direktive 2013/32 (posledično pa tudi člen 86 zakona št. 4636/2019) po mnenju večine članov občne seje predložitvenega sodišča razlagati tako, da tretje države ni mogoče označiti za varno, če je očitno, da sprejem ali ponovni sprejem prosilca za mednarodno zaščito v to tretjo državi ni mogoč, saj bi se v nasprotnem primeru zgolj podaljšal čas obravnavanja prošnje za mednarodno zaščito in položaj negotovosti prosilca glede možnosti prebivanja v državi, v kateri je vložil prošnjo, pri čemer pa ne bi bilo mogoče izključiti nevarnosti, da bi bil ta prosilec vrnjen v državo, v kateri je izpostavljen preganjanju, in možnosti, da bi zaradi tega prišlo do motenj v mednarodnih odnosih med državami. Predložitveno sodišče prav tako navaja, da so stališče, v skladu s katerim velja, kot izhaja iz nezavezujočih predpisov Sveta Evrope, da je možnost sprejema ali ponovnega sprejema tujca, ki za mednarodno zaščito zaprosi v tretji državi, pogoj za označitev tretje države za varno državo, potrdili nekateri teoretiki mednarodnega prava, sprejela pa so ga tudi sodišča drugih držav članic Unije.
- 12 Večina članov občne seje predložitvenega sodišča poleg tega meni, da ugotovitev, da je pogoj, v skladu s katerim mora biti sprejem ali ponovni sprejem tujca v varno tretjo državo dejansko mogoč, izpolnjen, pomeni, da je treba preučiti tako pravni položaj, ki obstaja v tej državi – to je vprašanje, ali je ta tretja država v zvezi s tem prevzela kakršno koli pravno obveznost –, kot tudi vprašanje, ali je ta tretja država dejansko izpolnila obveznosti, ki jih je v zvezi s tem vidikom prevzela. Iz tega izhaja, da država članica, če vzpostavi nacionalni seznam tretjih držav, ki se na splošno štejejo za varne, pri čemer izvaja ustrezno diskrecijsko pravico, ki jo ima na podlagi člena 38(2) Direktive 2013/32, tretje države zgolj zaradi zagotavljanja hitrega obravnavanja navedenih prošenj za mednarodno zaščito ne sme normativno označiti za varno, če se pred tem ni prepričala, da je zadevni pogoj – to je možnost sprejema ali ponovnega sprejema v to državo – z vidika obeh navedenih elementov [„pravnega“ in „praktičnega“] dejansko izpolnjen.
- 13 V skladu z odklonilnim ločenim mnenjem dveh članov predložitvenega senata naj bi bilo sprejetje podzakonskega akta, s katerim se tretja država za nekatere kategorije prosilcev za azil označi za varno (v smislu člena 38(2) Direktive 2013/32 ter člena 86(2) in (3) zakona št. 4636/2019), omejeno le na splošno presojo vprašanja, ali ta država izpolnjuje merila iz člena 38(1) Direktive 2013/32 (člena 86(1) zakona št. 4636/2019). Vprašanje, ali tretja država prosilcu dovoli vstop na svoje ozemlje, pa naj se ne bi nanašalo na splošno varnost te države, ampak na njeno dostopnost (v konkretnem primeru), in naj bi bilo zato povezano izključno s tem, ali je treba prošnjo šteti za nedopustno (na podlagi člena 33(2)(c) Direktive) ali pa jo vsebinsko obravnavati (na podlagi člena 38(4) Direktive) (glej sodbo z dne 14. maja 2020, FMS in drugi, C-924/19 PPU in C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, točka 153), oziroma z dejstvom, ki ga je načeloma mogoče preveriti šele ob izvršitvi odločbe (glej sklepne predloge generalnega

pravobranilca P. Pikamäeja v združenih zadevah FMS in drugi, C-924/19 PPU in C-925/19 PPU, EU:C:2020:294, zlasti točke 111, 114 in 127). Če pa se, kot je primer v obravnavani zadevi, izkaže, da država, ki je s podzakonskim aktom označena za varno tretjo državo za določene kategorije prosilcev za azil, teh prosilcev nekaj časa ne sprejema, naj to ne bi pomenilo, da tak akt ni veljaven (neveljaven bi namreč bil, če pogoji iz člena 38(1) Direktive 2013/32 ne bi bili izpolnjeni). Kljub temu pa naj bi bilo treba zaradi zagotavljanja polnega učinka določb Direktive 2013/32 (ki je namenjena zagotovitvi učinkovitega, enostavnega in hitrega dostopa do postopka za priznanje mednarodne zaščite), ki jih je treba razlagati glede na člena 18 in 47 Listine, ugotoviti, da prošnje za azil, če je že ob njihni vložitvi znano, da tretja država prosilcu ne bo dovolila vstopa na svoje ozemlje, na podlagi koncepta varne tretje države ni mogoče zavreči kot nedopustno, ampak jo je treba v skladu s členom 38(4) Direktive 2013/32 (členom 86(5) zakona št. 4636/2019) vsebinsko obravnavati.

- 14 V skladu z mnenjem, ki ga zagovarjata druga dva člana senata predložitvenega sodišča, naj bi poleg tega veljalo, da vprašanje morebitnega sprejema ali ponovnega sprejema tujca v varno tretjo državo glede na to, da ga je treba preučiti šele ob izvršitvi odločbe pristojnega nacionalnega organa, s katero je bila prošnja za mednarodno zaščito zaradi razloga, povezanega z varno tretjo državo, zavržena kot nedopustna, ni element, ki bi vplival na zakonitost zakonodajnega akta, s katerim je bila tretja država označena kot država, ki se na splošno šteje za varno, ali posamičnega akta, s katerim je bila ta prošnja zavržena.
- 15 Predložitveno sodišče poleg tega navaja, da je bil s členom 1 zakona št. 2926/2001 (FEK A' 139/27.6.2001) ratificiran Sporazum med Helensko republiko in Republiko Turčijo o sodelovanju med ministrstvom Helenske republike za javni red in ministrstvom Republike Turčije za notranje zadeve na področju boja proti kriminaliteti, zlasti terorizmu, organiziranemu kriminalu, trgovini s prepovedanimi drogami in nezakonitemu priseljevanju, z dne 20. januarja 2000, pri čemer člen 8 tega sporazuma določa: „Pogodbenci sodelujeta v boju proti nezakonitemu priseljevanju. Pogodbenci do sklenitve sporazuma o ponovnem sprejemu dovolita, da na njuno ozemlje ponovno vstopijo osebe, ki so državljani ene od pogodbenic in državljani tretje države, ki so nezakonito prestopili ali nezakonito prestopajo mejo ene od pogodbenic z ozemlja druge pogodbenice. Pogodbenci v ta namen čim prej sprejmeta ustrezno listino, v kateri skupaj opredelita načela in postopke, potrebne za ponovni sprejem zadevnih oseb.“ Izvajanje člena 8 navedenega sporazuma je bilo podrobneje opredeljeno v Izvedbenem protokolu z dne 8. novembra 2001, ki je bil ratificiran s členom 1 zakona št. 3030/2002 (FEK A' 163/15.7.2002).
- 16 Poleg tega je bil 16. decembra 2013 sklenjen Sporazum med Evropsko unijo in Republiko Turčijo, ki je bil v imenu Unije ratificiran s Sklepom Sveta Evropske unije z dne 14. aprila 2014 (UL 2014, L 134, str. 3). Člen 4 tega sporazuma, naslovljen „Ponovni sprejem državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva“, določa: „1. Turčija na prošnjo države članice in brez dodatnih formalnosti za zadevno državo članico, razen tistih, določenih s tem sporazumom, ponovno

sprejme vse državljane tretjih držav ali osebe brez državljanstva, ki ne izpolnjujejo ali več ne izpolnjujejo veljavnih pogojev za vstop, prisotnost ali prebivanje na ozemlju države članice prosilke, če se v skladu s členom 10 ugotovi, da so take osebe: [...] (c) nezakonito in neposredno vstopile na ozemlje držav članic po tem, ko so se zadrževale na ozemlju Turčije ali potovale čez njeno ozemlje [...]“.

- 17 Turčija in Evropska unija sta se nato 15. oktobra 2015 dogovorili o skupnem akcijskem načrtu, da bi okrepili sodelovanje pri zagotavljanju podpore sirskega državljanom, ki so upravičeni do začasne mednarodne zaščite, in pri obvladovanju migracij za reševanje krize, ki so jo povzročile razmere v Siriji. Voditelji držav ali vlad držav članic Unije so se 29. novembra 2015 sestali s turškim vodstvom. Na podlagi tega srečanja so se odločili aktivirati skupni akcijski načrt in zlasti okrepiti dejavno sodelovanje v zvezi z migranti, ki niso upravičeni do mednarodne zaščite, s preprečevanjem, da potujejo v Turčijo in Unijo, z zagotavljanjem uporabe določb dvostranskih sporazumov, sprejetih na področju ponovnega sprejema, in s hitrim vračanjem migrantov, ki niso upravičeni do mednarodne zaščite, v države izvora. Nato je bila 18. marca 2016 v obliki sporočila za javnost št. 144/16 na spletnem mestu Sveta Evropske unije objavljena izjava, katere namen je bil predstaviti rezultate „tretje[ga] srečanj[a] po novembru 2015, posvečen[ega] poglobljanju odnosov med Turčijo in EU ter reševanju migracijske krize“, ki so jo sprejeli člani Evropskega sveta in predstavniki Turčije.
- 18 Predložitveno sodišče meni, da iz navedenih mednarodnih dokumentov izhaja, da je zakonodajalec (uredbodajalec) upravičeno štel, da je Turčija prevzela pravno obveznost, v skladu s katero mora, če so izpolnjeni določeni pogoji, omogočiti ponovni sprejem tujcev, ki zaprosijo za mednarodno zaščito, iz Grčije. To naj bi pomenilo, da je pogoj iz člena 38(4) Direktive 2013/32 (in posledično iz člena 86(5) zakona št. 4636/2019) z vidika prvega elementa (to je z vidika „pravnega“ elementa) izpolnjen.
- 19 Z vidika drugega elementa, ki je povezan z vprašanjem, ali Turčija dejansko izpolnjuje pravne obveznosti, ki jih je prevzela na tem področju, pa naj ta pogoj ne bi bil izpolnjen, saj naj bi se zdelo, da Turčija ponovnega sprejema prosilcev za mednarodno zaščito, katerih prošnje za mednarodno zaščito so bile zaradi razloga v zvezi z „varno tretjo državo“ zavržene kot nedopustne, sploh ne izvaja, ampak naj bi bilo, kot je izrecno navedeno v dopisu oddelka za postopke in usposabljanje pri službi za azil z dne 3. decembra 2021, ki je bil priložen k priporočilu direktorja službe za azil z dne 7. decembra 2021, na podlagi katerega je bila sprejeta izpodbijana uredba, očitno, da se „vračanje prosilcev iz Grčije v Turčijo od marca 2020 [to je več kot 20 mesecev] ne izvaja več“, ne da bi se pri tem vzpostavila kakršna koli razlika glede na pravno podlago (navedeni mednarodni sporazumi ali skupna izjava Evropske unije in Turčije), na kateri temeljijo odločbe o vračanju.
- 20 Predložitveno sodišče prav tako meni, da trditve toženih strank, da izpodbijana uredba s tega vidika ne more biti neveljavna, zlasti ker naj bi bila sporna neuporaba [skupne izjave z dne 18. marca 2016] začasna „in večinoma upravičena [zaradi okoliščin]“ oziroma zaradi dejstva, da „Turčija v zadnjem času zaradi

pandemije COVID (kar je splošno znano in neizpodbitno dejstvo) začasno ne zagotavlja ponovnega sprejema“, ni mogoče sprejeti, saj v spisu ni nobenih dokazov, ki bi potrjevali to trditev. Poleg tega naj bi se zdelo, da pristojni organ ni preučil, ali bi se stališče Turčije v zvezi s tem vprašanjem v bližnji prihodnosti morebiti lahko spremenilo.

- 21 To je torej razlog, zaradi katerega bi bilo treba v skladu z mnenjem, ki ga glede razlage člena 38 Direktive 2013/32 in člena 86 zakona št. 4636/2019 zagovarja večina članov občne seje, tožbi ugoditi in razglasiti ničnost izpodbijane uredbe v delu, v katerem je Turčija označena za varno tretjo državo za prosilce za mednarodno zaščito, ki prihajajo iz Sirije, Afganistana, Pakistana, Bangladeša ali Somalije. Po mnenju manjšine članov občne seje pa naj ugotovitev, da so prosilci za mednarodno zaščito dejansko imeli dostop do postopka ponovnega sprejema, ne bi bila element, ki bi vplival na veljavnost zakonodajnega akta, s katerim je tretja država označena kot država, ki se na splošno šteje za varno, ampak naj bi bila upoštevana šele v poznejših fazah upravnega postopka.
- 22 Predložitveno sodišče navaja, da je bilo Sodišču že predloženo vprašanje za predhodno odločanje, ki se je med drugim nanašalo na razlago člena 38 Direktive 2013/32. Natančneje, v združenih zadevah C-924/19 PPU in C-925/19 PPU, FMS in drugi (EU:C:2020:367), naj bi madžarsko sodišče v okviru tožbe zoper posamezne akte nacionalnega upravnega organa Sodišču predložilo vprašanje za predhodno odločanje, s katerim je Sodišče pozvalo, naj pojasni, ali iz člena 33(1) in (2)(b) in (c) ter iz členov 35 in 38 Direktive 2013/32 v povezavi s členom 18 Listine izhaja, da je ponovni sprejem s strani tretje države kumulativni pogoj za uporabo ustreznih razlogov za nedopustnost, to je za sprejetje odločbe, ki temelji na takem razlogu, ali pa zadostuje, če se to, da je ta pogoj izpolnjen, preveri šele ob izvršitvi take odločbe. Vendar naj bi Sodišče menilo, da navedeno vprašanje ni dopustno, ker nacionalno sodišče ni pojasnilo, zakaj meni, da o sporih, ki potekajo pred njim, ne more odločati, ne da bi dobilo odgovor na to vprašanje (sodba z dne 14. maja 2020, FMS in drugi, C-924/19 PPU in C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, točke od 172 do 174). Predložitveno sodišče kljub temu poudarja, da je generalni pravobranilec P. Pikamäe v sklepnih predlogih v zvezi s tem navedel: „[...] medtem ko je obstoj preverjenega ponovnega sprejema eden od kumulativnih pogojev za sprejetje odločbe, ki temelji na razlogu ‚prve države azila‘ iz člena 33(2)(b) Direktive 2013/32, je treba sprejem ali ponovni sprejem v ‚varno tretjo državo‘ preveriti šele ob izvršitvi odločbe, ki temelji na istoimenskem razlogu iz člena 33(2)(c) te direktive“ (sklepni predlogi generalnega pravobranilca P. Pikamäeja v združenih zadevah FMS in drugi, C-924/19 PPU in C-925/19 PPU, EU:C:2020:294, točka 127).
- 23 Predložitveno sodišče glede na navedeno ugotavlja, da obstajajo utemeljeni dvomi v zvezi s pomenom člena 38 Direktive, in zato meni, da mora končno odločitev o predlogu za razglasitev ničnosti izpodbijane uredbe v delu, v katerem je Turčija za nekatere kategorije tujcev označena za varno tretjo državo, odložiti in Sodišču predložiti ustrezna vprašanja za predhodno odločanje.

- 24 Nazadnje, predložitveno sodišče predlaga, naj se predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po hitrem postopku iz člena 105 Poslovnika Sodišča, saj se vprašanja glede razlage prava Unije, ki so predmet tega predloga za sprejetje predhodne odločbe, predvsem zaradi normativne narave izpodbijane uredbe nanašajo na veliko število nujnih primerov, za katere se uporabljajo določbe prava Unije, ki urejajo območje svobode, varnosti in pravice, zlasti pa politiko glede mejne kontrole, azila in priseljevanja (tretji del, naslov V, poglavje 2 Pogodbe o delovanju Evropske unije).

DELOVNI DOKUMENT